

HRVATSKI SABOR

KLASA: 011-01/15-01/01
URBROJ: 65-15-02

Zagreb, 27. veljače 2015.

**ZASTUPNICAMA I ZASTUPNICIMA
HRVATSKOGA SABORA**

**PREDSJEDNICAMA I PREDSJEDNICIMA
RADNIH TIJELA**

Na temelju članka 33. stavka 1. podstavka 3. Poslovnika Hrvatskoga sabora u prilogu upućujem *Prijedlog jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor*, koji je predsjedniku Hrvatskoga sabora dostavio Odbor za zakonodavstvo, aktom od 26. veljače 2015. godine.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela, Odbor je odredio Ingrid Antičević Marinović, predsjednicu Odbora, dr. sc. Gorana Marića, potpredsjednika Odbora, Pcdu Grbina i prof. dr. sc. Josipa Kregara, članove Odbora.

PREDSJEDNIK

Josip Leko

**HRVATSKI SABOR
ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO**

Klasa: 011-01/14-01/04

Urbroj: 6521-2-15-02

Zagreb, 26. veljače 2015.

REPUBLIKA HRVATSKA
65 - HRVATSKI SABOR
ZAGREB, Trg Sv. Marka 6

Primljeno:	27-02-2015	
Klasifikacijska oznaka:		Org. jed.
011-01/15-01/01		65
Uradžbeni broj:	Prič.	Vrij.
6521-2-15-01	1	-

PREDsjEDNIKU HRVATSKOGA SABORA

Predmet: PRIJEDLOG JEDINSTVENIH METODOLOŠKO-NOMOTEHNIČKIH PRAVILA ZA IZRADU AKATA KOJE DONOSI HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 85. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske) i članka 172. u skladu sa člankom 62. podstavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora, Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora podnosi Prijedlog jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor.

Odbor za zakonodavstvo predlaže da se ovaj Prijedlog jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor uvrsti u dnevni red 16. sjednice Hrvatskoga sabora kako bi se omogućila izrada akata koje donosi Hrvatski sabor jedinstvenom metodologijom, jedinstvenom pravnom tehnikom i terminološko usklađenima.

Za svoje predstavnike, koji će u njegovo ime sudjelovati u radu Hrvatskoga sabora i njegovih radnih tijela Odbor za zakonodavstvo odredio je Ingrid Antičević Marinović, predsjednicu Odbora, g. Gorana Marića, potpredsjednika Odbora, te g. Peđu Grbina, g. Josipa Kregara članove Odbora.

**PREDsjEDNICA
ODBORA ZA ZAKONODAVSTVO**

Ingrid Antičević Marinović

ODBOR ZA ZAKONODAVSTVO HRVATSKOGA SABORA

PRIJEDLOG JEDINSTVENIH METODOLOŠKO-NOMOTEHNIČKIH
PRAVILA ZA IZRADU AKATA KOJE DONOSI HRVATSKI SABOR

Zagreb, veljača 2015.

PRIJEDLOG JEDINSTVENIH METODOLOŠKO-NOMOTEHNIČKIH PRAVILA ZA IZRADU AKATA KOJE DONOSI HRVATSKI SABOR

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE PRAVILA

Ustavna osnova za donošenje ovih Pravila sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 85/10. - pročišćeni tekst i 5/14. - Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske, a u vezi sa člankom 62. podstavkom 1. i 2. i člankom 174. stavkom 5. Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", br. 81/13.).

II. OCJENA STANJA I OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM PRAVILIMA TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM PRAVILA PROISTEĆI

a) Ocjena stanja

U Republici Hrvatskoj, kao jedinstveni akt, ne postoji Jedinstvena metodološko-nomotehnička pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor.

Ovlašteni predlagatelj akata koje donosi Hrvatski sabor kao i stručni nositelji izrade tih akata prilikom njihove izrade koriste se različitom literaturom iz područja pravne i nomotehničke znanosti i dosadašnje prakse koja je prema ocjenama mnogih na zadovoljavajuće visokoj razini.

Zbog različite literature, mišljenja i prakse ovlašteni predlagatelji Hrvatskome saboru podnose akte izrađene različitom metodologijom i različitim nomotehničkim izričajem, često je to različito i kod istoga ovlaštenog predlagatelja ovisno o stručnom nositelju izrade. Na takav način usložava se rasprava, rad i odlučivanje u Hrvatskome saboru i njegovim radnim tijelima. Posljedica jest podnošenje određenog broja amandmana koji se odnose na metodologiju, jedinstvenu pravnu tehniku i terminološku usklađenost.

Većina parlamentara u državama Europe ima određeni oblik akata, metodološko-nomotehničke naravi, od smjernica do pravila, te je prigodom

donošenja Poslovnika Hrvatskoga sabora ("Narodne novine", br. 81/13.) i Hrvatski sabor utvrdio obvezu da tekst prijedloga zakona mora biti izrađen u skladu s jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor, a prijedlog tih Pravila podnosi Odbor za zakonodavstvo Hrvatskom saboru na donošenje.

b) Osnovna pitanja koja se trebaju urediti ovim Pravilima

Ovim Pravilima utvrđuju se osnovna pitanja koja trebaju omogućiti jedinstveni metodološki pristup prigodom izrade akata koje donosi Hrvatski sabor te jedinstveni, ujednačeni pravni i nomotehnički izričaj, a obuhvaća se:

-jedinstvena tehnika izrade akata koja sadrži pravila u odnosu na sadržaj, oblik, jezik, stil i način pisanja,

-pravila za izradu cijelovitog akta, njegovih izmjena i ili dopuna te podnošenje amandmana u postupku donošenja,

-pravila glede davanja ispravka donesenog akta, utvrđivanje njegova pročišćenog teksta te davanje vjerodostojnog tumačenja akata.

c) Posljedice koje će proisteći donošenjem ovih Pravila

Prema ocjeni stanja i osnovnim pitanjima koja se trebaju urediti ovim Pravilima, posljedica njihova donošenja osigurat će jedinstvenu metodologiju, pravno usuglašen i nomotehnički ujednačen izričaj u aktima koje donosi Hrvatski sabor.

Na taj način otklonit će se u velikom broju slučajeva nedosljednost, dvojbenost i pogreške, a dijelom i potreba za davanjem tumačenja pa i vjerodostojnih tumačenja.

III. Ocjena i izvori potrebnih sredstava za provođenje ovih Pravila

Za provođenje ovih Pravila nema potrebe osiguranja sredstava kako u Proračunu Republike Hrvatske tako ni u proračunima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

JEDINSTVENA METODOLOŠKO-NOMOTEHNIČKA PRAVILA ZA IZRADU AKATA KOJE DONOSI HRVATSKI SABOR

DIO PRVI - UVODNE ODREDBE

Predmet uređenja i obuhvat primjene u odnosu na subjekte

Članak 1.

(1) Ovim Jedinstvenim metodološko-nomotehničkim pravilima za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor (u dalnjem tekstu: Pravila) uređuju se pravno-metodološka načela i jedinstvena tehnika koja se primjenjuje pri izradi akata koje donosi Hrvatski sabor, a u prvom redu zakona i drugih propisa, (u dalnjem tekstu: propisa) njihova struktura i sistematika, te stil i način pisanja.

(2) Pravila primjenjuju nositelji normativnih poslova i ovlašteni predlagatelji propisa.

(3) Pravila se daju u obliku koji je najprimijereniji za pisanje zakona i na odgovarajući način se primjenjuju na sve druge propise.

Primjena u odnosu na objekte

Članak 2.

(1) U smislu ovih Pravila pod propisom smatraju se:

- a) ustav
- b) ustavni zakon
- c) zakonik
- d) zakon
- e) poslovnik
- f) uredba
- g) pravilnik
- h) uputstvo (naputak)
- i) preporuka
- j) naredba

- k) odluka i
- l) drugi opći akti.

(2) U smislu ovih Pravila propisom se smatraju sporazum i protokol, ako je sa njima suglasna i druga strana.

(3) Ova Pravila mogu se primjenjivati na strategije, planove, programe, rezolucije i deklaracije.

(4) Ova pravila mogu se primjenjivati i u postupku izrade propisa nadležnih tijela jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave.

DIO DRUGI - JEDINSTVENA TEHNIKA IZRADE PROPISA

POGLAVLJE I. - SADRŽAJ PROPISA

Struktura propisa

Članak 3.

- (1) Propis ima sljedeću strukturu:
- a) uvodni dio
  - b) glavni dio i
  - c) završni dio.

(2) Ako pravna narav, odnosno sadržaj to zahtjeva, propis može imati priloge i dodatke (anekse) koji čine njegov sastavni dio, te se donose, mijenjaju, dopunjaju i objavljaju po istom postupku i na način kao i sam propis.

ODJELJAK A - SADRŽAJ UVODNOG DIJELA PROPISA

Uvodne odredbe

Članak 4.

- (1) Uvodni dio propisa sadrži:

- a) preambulu
- b) naziv propisa i
- c) obuhvat sadržaja.

(2) Uvodni dio propisa pored navedenoga u stavku 1. ovoga članka može sadržavati: pojedine pojmove kojima se daje određena definicija koje oni imaju samo u smislu toga propisa.

Preambula

Članak 5.

(1) Preamble je dio propisa koji se nalazi na početku propisa, a sadrži naznaku pravne osnove za donošenje propisa, odnosno odredbe višeg propisa iz kojih proizlazi ovlaštenje za njegovo donošenje.

(2) Pored podataka iz stavka 1. ovoga članka preamble obvezno sadrži naziv tijela odnosno ovlaštene osobe koja donosi propis sa navođenjem sjednice i datuma donošenja.

(3) Kada je tijelo odnosno ovlaštena osoba za donošenje propisa dužna prethodno dobiti mišljenje ili suglasnost nekoga drugog tijela, preamble nužno sadrži i naziv tijela koje je dalo mišljenje, odnosno suglasnost za donošenje toga propisa, pri čemu nije dopustivo utvrđivati da dva tijela zajedno donose jedan propis.

(4) U preamble se ne koriste kratice ni skraćeni nazivi tijela, osoba ili propisa.

(5) Odredbe ovoga članka ne odnose se u cijelosti na ustav i ustavni zakon te zakone.

Naziv propisa

Članak 6.

(1) Naziv je dio propisa koji se stavlja iza preambule i treba biti kratak te sažeto izražavati vrstu propisa i predmet uređenja kojim se identificira sadržaj njegova uređivanja.

(2) Naziv propisa piše se bez kratica i bez znakova interpunkcije.

(3) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka, kada sadržaj koji obuhvaća više područja, u naziv propisa unosi se sažeti naziv onoga sadržaja koji je za taj propis najznačajniji.

Pregled sadržaja propisa

Članak 7.

Pregled (sadržaj, kazalo) je dio u kojem se daju podaci o strukturi propisa u obliku popisa naziva glava, dijelova, poglavљa i odjeljaka te naslov i brojeva članaka propisa, a u zakonodavstvu Republike Hrvatske nije u primjeni i neuobičajeno je.

Predmet propisa

Članak 8.

(1) Predmet propisa izražava se, sažeto i kratko u članku 1. uvodnih odredaba.

(2) Nije prihvatljivo i nepotrebno je u sadržaju članka 1. propisa taksativno nabrajati svaki dio propisa, odnosno, sva pojedina pitanja koja se uređuju propisom, već je nužno izraziti bit i uputiti na osnovni predmet odnosno sadržaj propisa.

(3) Odredbe stavka 1. i 2. ovoga članka odnose se na cijelovit propis, a o članku 1. propisa o njegovim izmjenama i dopunama odnosno izmjenama ili dopunama pravilo je utvrđeno u posebnom poglavljju ovih Pravila.

Ustavljanje propisa s pravnim poretkom Europske unije

Članak 9.

Kada se određuje da se neka direktiva odnosno drugi obvezujući pravni akt Europske unije nekim propisom preuzima u hrvatsko zakonodavstvo to se u navodi u članku 2. propisa uz obvezu da se točno navodi koje se direktive odnosno akti prenose odnosno koji njihovi dijelovi.

Odnos propisa prema drugim propisima

Članak 10.

(1) Odnos propisa prema drugim propisima u okviru jedinstvenog pravnog sustava u uvodnim odredbama utvrđuje se u slučaju:

- a) podredne primjene drugog propisa
- b) odgovarajuće primjene drugog propisa
- c) specifične materije na koju se primjenjuje drugi propis
- d) izuzimanja određenih pitanja od primjene ovoga ili drugoga propisa i
- e) kada se na točno određena pitanja primjenjuje drugi propis.

(2) U slučajevima iz odredbi stavka 1. točaka pod d) i e) za pojedine slučajeve može se primjena drugog propisa utvrditi u glavnem (središnjem) dijelu propisa.

Skraćivanje naziva i pojmovnih sklopova

Članak 11.

(1) Skraćivanje naziva ili pojmovnih sklopova može se koristiti radi jedinstvenog i sažetog izražavanja, te kada se isti naziv ili pojmovni sklop u tekstu propisa ponavlja više puta.

(2) Skraćivanje se obavlja na mjestu na kojem se prvi put navodi naziv ili pojmovni sklop koji se namjerava skratiti.

(3) Dva ili više skraćivanja u jednoj odredbi treba izbjegavati.

(4) Skraćivanje utvrđeno u jednom propisu ne može se koristiti u drugom, višem ili nižem propisu.

Ciljevi, principi i načela propisa

Članak 12.

(1) U uvodnom dijelu propisa mogu se utvrditi ciljevi, svrha, principi i načela kojima se izražavaju osnovne vrednote i pravila u određenom području društvenih odnosa koji se propisom uređuju, a od značaja su za cjelinu propisa i osnova za interpretaciju.

(2) Ako uvodni dio propisa sadrži određenja iz stavka 1. ovoga članka i članka 9. ovih Pravila, tada se uvodni dio treba nazvati osnovnim odredbama.

(3) U zakonodavstvu Republike Hrvatske se iznimno utvrđuju ciljevi, principi i načela određenog propisa.

Objašnjenje (definicije) pojmoveva

Članak 13.

(1) Objašnjenje (definiranje) pojmoveva potrebno je ako postoje dvojbe o značenju, ako su stručni ili dvosmisleni, odnosno, ako se koriste u užem ili širem smislu od uobičajenog.

(2) Pojam (izraz) koji je definiran, odnosno objašnjen, mora se koristiti kroz cijeli tekst propisa, a ako je pojam već definiran u drugom propisu s istim značenjem treba definiciju preuzeti ili se pozvati na taj propis.

(3) Svi pojmovi koji se definiraju odnosno objašnjavaju navode se u jednom članku na kraju uvodnih, odnosno osnovnih odredaba, a svaki pojam označava se posebnom točkom sa zagradom i piše se malim početnim slovom, osim u slučaju kada se radi o osobnoj imenici.

(4) Iznimno od pravila iz ovoga članka nije potrebno objašnjavati institute, nazivlja i pojmove koji predstavljaju pravne standarde, kao primjerice: vlasnik, tužba, sud i sl., jer se podrazumijevaju u značenju u kojem su dani u pravnom sustavu, odnosno u općim propisima koji se odnose na određeno pravno područje.

Pisanje rodnih pojmova

Članak 14.

(1) Propisi se moraju pisati rodno osjetljivim jezikom, tako da se koristi rodno neutralni oblik primjerice: podnositelj tužbe, umjesto da se navodi podnositelj muškarac ili žena, podnositelj/ica, odnosno podnositelj ili podnositeljica.

(2) Radi jasnoće, manjeg opterećenja i izbjegavanja nepotrebne duljine teksta propisa, posebnom odredbom u članku kojim se daju objašnjenja odnosno definicije pojmova ili u posebnom članku iza toga, dati određenje korištenja pojmova s rodnim značenjem.

(3) Odredba kojom se uređuje sadržaj iz stavka 2. ovoga članka može glasiti: "izrazi koji se koriste u ovome propisu a imaju rodno značenje odnose se jednakom na muški i ženski rod".

ODJELJAK B - SADRŽAJ GLAVNOG DIJELA PROPISA

Glavni dio propisa

Članak 15.

(1) Glavni dio propisa sadrži odredbe kojima se reguliraju odnosi koji su predmet uređivanja.

(2) Odredbama ovoga dijela propisa uređuje se najveći dio materije koja se raspoređuje u odgovarajuću cjelinu prema predmetu reguliranja, odnosno prema naravi propisa i prirodi pitanja.

(3) Raspoređivanja iz stavka 2. ovoga članka u pravilu se obavljaju redoslijedom na:

-materijalno pravne odredbe (prava i obveze, zabrane, nadležnosti odnosno ovlaštenja, međusobni odnosi među subjektima prava i subjektima obveza

-postupovne odredbe (način i postupak ostvarivanja prava i izvršavanja obveza)

-organizacijske odredbe (osnivanja odgovarajućih tijela i njihove nadležnosti odnosno ovlasti

-odredbe o nadzoru (zakonitosti, upravnom nadzoru, inspekcijskom nadzoru i specifična inspekcijska ovlaštenja koja nisu uređena zakonom kojim se uređuje inspekcijski nadzor) i

-druge odredbe od značaja i u ovisnosti o naravi odnosa koji se uređuju.

Sadržaj glavnog dijela propisa

Članak 16.

(1) Glavni dio propisa prema određenju iz članka 15. stavka 3. ovih Pravila može sadržavati:

1. prava i obveze
2. ovlaštenja i nadležnosti i
3. kaznene odnosno prekršajne odredbe.

(2) U skladu sa vrstom propisa i prirodom odnosa koji se uređuju broj odredaba pojedinih dijelova iz stavka 1. ovoga članka je različit.

Prava i obveze

Članak 17.

(1) Subjekti, glavni odnosi i njihov međusobni odnos navode se na početku glavnog dijela.

(2) Odredbe moraju biti jasne i nedvosmislene, a u svakom slučaju moraju se nalaziti ispred odredaba postupovne naravi.

Ovlaštenja i nadležnosti

Članak 18.

(1) Uređivanje ovlaštenja i nadležnosti za donošenje propisa niže pravne snage, u pravilu podzakonskog akta podrazumijeva određivanje užeg sadržaja pitanja koja tim podzakonskim aktom treba propisati, a mogu biti:

- a) tehničke naravi, primjerice: normativi i standardi, i sl.
- b) organizacijske naravi, primjerice: sadržaj obrazaca, sadržaj određenog akta i sl. i
- c) postupovne naravi, primjerice: postupak i načini vođenja evidencije, upisnika i sl.

(2) Ovlaštenje za donošenje propisa niže pravne snage, podzakonskog akta u pravilu se utvrđuje kao zaseban, posljednji stavak u članku.

(3) U slučaju da je u više članaka jednoga poglavљa ili odjeljka potrebno utvrditi ovlaštenja, ona se mogu urediti utvrđivanjem posebnog članka s točnim pozivanjem na članke u kojima je uređen odnosni sadržaj.

(4) Nije dopušteno utvrditi ovlaštenje prema kojemu bi se nižim, podzakonskim aktom propisivali uvjeti pod kojima se ostvaruju prava ili izvršavaju obveze ili uvjeti za obavljanje određene djelatnosti, jer to može biti samo sadržaj zakona.

(5) Pored sadržaja iz stavka 4. ovoga članka davanje ovlaštenja nije dopušteno utvrđivati u prijelaznim i završnim odredbama propisa, već samo rok ili rokove u kojima se ti propisi trebaju donijeti.

Kaznene odnosno prekršajne odredbe

Članak 19.

(1) Prilikom utvrđivanja kaznenih odredaba valja posebno voditi brigu da se kaznena djela i kaznene sankcije propisuju kaznenim zakonom, a samo iznimno drugim zakonom, a prigodom utvrđivanja prekršajnih radnji i prekršajnih sankcija treba poštivati opći propis koji uređuje prekršaje.

(2) U kaznenim odredbama na jasan način treba razgraničiti kaznena djela od prekršajnih radnji, te nedvojbeno odrediti subjekt odgovornosti, a posebno precizno odrediti biće kaznenog djela i radnje koje čine prekršaj.

(3) Propis ne mora sadržavati kaznene odredbe, no ako se njime uređuju obvezujući odnosi, odnosno utvrđuju naređujuće ili zabranjujuće odredbe, kaznene odredbe su obvezne, kako bi se otklonila, odnosno smanjila dvojba o posljedicama kršenja pojedine takve odredbe propisa.

(4) Kaznene odnosno prekršajne odredbe mogu se sistematizirati u jednom ili više članaka i to tako da najprije se utvrde kaznene sankcije a da se prekršaji za koje su propisane strože sankcije sistematiziraju prije onih za koje su propisane blaže sankcije, a redoslijedom članaka glavnog dijela propisa na koje se prekršaj odnosi.

(5) Kada su subjekti odgovornosti pravne i fizičke osobe, pravilo je da se odredbe o kaznenoj odnosno prekršajnoj odgovornosti pravnih osoba sistematiziraju prije odredaba o odgovornosti fizičkih osoba.

(6) Kada kaznena odnosno prekršajna odgovornost pravne osobe obuhvaća kaznenu odnosno prekršajnu odgovornost odgovorne osobe u toj pravnoj osobi, odredbe o kaznenoj odnosno prekršajnoj odgovornosti odgovorne osobe te vrsta i visina kazne sistematiziraju se na kraju članka u kojem je utvrđena kaznena odnosno prekršajna odgovornost i kazna za pravnu osobu.

ODJELJAK C - SADRŽAJ PRIJELAZNOG I ZAVRŠNOG DIJELA PROPISA

Završni dio propisa

Članak 20.

- (1) Završni dio propisa u pravilu sadrži:
- prijelazne odredbe i
  - završne odredbe.

(2) Kada se radi o propisu čije se odredbe dijele na dijelove, glave, odjeljke, poglavља, i dr. tada i završni dio treba biti zasebna cjelina kao prijelazne i završne odredbe, ili samo završne odredbe, ako nema prijelaznih odredaba.

Prijelazne odredbe

Članak 21.

(1) Prijelaznim odredbama se u pravilu uspostavlja odnos između novoga propisa i propisa koji se stavlja izvan snage njegovim stupanjem na snagu i to glede njegovoga djelovanja na slučajeve, situacije i odnose koji su nastali za vrijeme dok je bio na snazi raniji propis.

(2) Kada se novim propisom na drugačiji način uređuju materijalnopravni odnosi i postupak za ostvarivanje pojedinih prava, odnosno izvršavanja obveza, prijelaznim odredbama treba utvrditi po kojem će se propisu dovršiti postupak koji je pokrenut prema odredbama ranijeg propisa, a nije dovršen do dana stupanja na snagu novoga propisa.

(3) Kada je odredbama glavnog dijela utvrđeno ovlaštenje za donošenje podzakonskog propisa tada u prijelaznim odredbama treba propisati rok u kojem će se taj propis donijeti, pri čemu treba utvrditi daljnju primjenu propisa koji su

donijeti na temelju propisa koji se stavljaju izvan snage, kako ne bi došlo do pravne praznine.

(4) Kada se odredbama glavnog dijela novoga propisa utvrđuju novi uvjeti za obavljanje određene djelatnosti, odnosno poslova, nužno je utvrditi u prijelaznim odredbama rok u kojem postojeći subjekti moraju ispuniti nove uvjete, odnosno uskladiti svoje poslovanje, a pri tome treba voditi brigu i o propisanom roku za donošenje podzakonskih propisa, ako se pojedina od tih pitanja uređuju podzakonskim propisom.

(5) Kada se novim propisom osniva novo tijelo ili određena pravna osoba, odnosno propisuje obveza osnivanja određenog tijela ili određene pravne osobe u prijelaznim odredbama utvrđuje se rok za:

- a) osnivanje tijela odnosno pravne osobe
- b) preuzimanje poslova i zadaća i
- c) donošenje akata nužnih za početak rada i poslovanja, ako propisom, nije predviđeno da će se neka od tih pitanja urediti osnivačkim aktom.

(6) Kada se novim propisom u određenom području predviđa osnivanje drugog tijela ili druge pravne osobe umjesto postojeće, u prijelaznim odredbama utvrđuje se:

- a) rok za osnivanje novoga tijela ili pravne osobe
- b) obveza i rok za preuzimanje prava, obveza, imovine, zaposlenika, dokumentacije, započetih predmeta, pismohrane i dr.
- c) prestanak tijela odnosno pravne osobe koji su bili nositelji prava i obveza u sustavu koji prestaje važiti
- d) rok za zaključivanje rada odnosno poslovanja, donošenja završnih računa, utvrđivanje bilance stanja i dr. i
- e) rok za donošenje temeljnih akata od strane novih subjekata i primjenu akata koji su do tada bili na snazi.

(7) Kada se u glavnom dijelu novoga propisa uređuju pitanja novih dozvola, odobrenja, licenci i dr., sa određenim rokom do kojega vrijede, koje su dane u skladu sa propisom koji se stavlja izvan snage ili se mijenja, tada se u prijelaznim odredbama uređuje njihov pravni položaj odnosno pitanje da ti akti važe do isteka roka na koji su dani ili prestaju važiti, kao i uvjete za njihovo produljenje ili davanje odnosno dobivanje novih.

Završne odredbe

Članak 22.

(1) Završnim odredbama uređuje se:

- a) stavljanje izvan snage ranijeg propisa ili više propisa ili pojedinih odredaba kojima se uređivala materija koja je predmet propisa, koji se donosi
- b) stavljanje izvan snage podzakonskih propisa ako je to potrebno
- c) dan ili datum stupanja na snagu i
- d) objava u službenom glasilu.

(2) U slučajevima iz stavka 1. točka pod a) i b) ovoga članka radi osobitog značaja za pravnu sigurnost nužno je točno navesti propis odnosno oznaku pojedinih odredaba koje se stavljuju izvan snage uz precizno navođenje broja službenog glasila u kojem su objavljeni.

(3) Kada se stavljanje izvan snage odnosi na više propisa, oni se navode prema njihovoj pravnoj snazi, odnosno tako što se propisi više pravne snage navode ispred propisa niže pravne snage.

(4) Kada se stavljanje izvan snage odnosi na više propisa iste pravne snage, oni se navode prema vremenu njihova donošenja i to prvo ranije donijeti, a zatim kasnije donijeti.

(5) Određenje prema kojemu se stavljuju izvan snage svi propisi, odnosno one odredbe propisa koje su u suprotnosti s propisom koji se donosi i to radi toga što bi se otežala primjena propisa i ugrozila pravna sigurnost, jer nije prihvatljivo budući je prepušteno da svako u primjeni sam utvrđuje što je, a što nije u suprotnosti s novim propisom.

(6) Pored obveze objave u "Narodnim novinama" prije stupanja na snagu zakona i samo stupanje na snagu propisano je Ustavom Republike Hrvatske tako da oni stupaju na snagu najranije osmoga dana od dana objave u "Narodnim novinama" ili točno određenog datuma ili poslije određenog roka nakon tога.

(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka, samo zbog osobito opravdanih razloga stupanje na snagu samo zakonom može biti drugačije određeno, tako da određeni zakon stupa na snagu prvoga dana od dana objave u "Narodnim novinama".

(8) Kada je to nužno, pojedine odredbe mogu stupiti na snagu nakon dana utvrđenog prema stavku 6. i 7. ovoga članka, no u tom slučaju njihovo stupanje na snagu mora izrijekom biti utvrđeno, i to određenjem datuma ili nastupa određenog događaja.

(9) U pravnom sustavu Republike Hrvatske poštuje se pravilo prema kojemu je dan stupanja na snagu propisa istodobno i dan početka njegove primjene, a to se odnosi i na slučaj utvrđen u stavku 8. ovoga članka.

(10) Odredba o stupanju na snagu propisa sistematizirana je na kraju propisa i iza nje se više ništa ne propisuje.

Povratno djelovanje

Članak 23.

(1) Pored ustavnog načela zabrane povratnog (retroaktivnog) djelovanja zakona radi osiguranja pravne sigurnosti, postoji ustavna iznimka prema kojoj samo pojedine odredbe zakona mogu imati povratno (retroaktivno) djelovanje.

(2) Utvrđivanje povratnog (retroaktivnog) djelovanja pojedinih odredaba svodi se na iznimne slučajeve kada za to postoje osobito opravdani razlozi, odnosno za slučaj kada se time ostvaruju ciljevi koji u konkretnom slučaju imaju veći društveni značaj od pravne sigurnosti u tom području.

(3) Kada u propisu nisu posebno označene završne odredbe povratno (retroaktivno) djelovanje pojedine odredbe može se utvrditi i samostalnom odredbom čije se povratno (retroaktivno) djelovanje utvrđuje.

POGLAVLJE II. - OBLIK PROPISA

ODJELJAK A - UNUTARNJA PODJELA PROPISA

Oblici unutarnje podjele

Članak 24.

(1) Unutarnja podjela propisa ovisi od opsega, sadržaja i složenosti odnosa koji se uređuju, te se oblikuje u skupine, cjeline koje su međusobno usklađene, odgovarajuće i logički povezane radi lakšeg snalaženja, razumijevanja i razvidnosti cjelokupne materije koja se njime uređuje.

(2) Unutarnja podjela može sadržavati:

- a) dio
- b) glavu
- c) poglavlje i

d) odjeljak.

(3) Bez obzira na cjeline svi propisi moraju sadržavati članke i to najmanje dva članka.

Dio

Članak 25.

(1) Dio obuhvaća određenu cjelinu propisa i najviša je klasifikacijska jedinica propisa, a propis može biti podijeljen na najmanje dva dijela.

(2) Dio se označava rednim brojem, prema redoslijedu, koji se pišu velikim tiskanim slovima kao što je DIO PRVI ovih Pravila.

(3) Dio može imati naziv, a ako se daje naziv onda naziv moraju imati svi dijelovi propisa.

(4) Naziv dijela propisa piše se ispod njegove oznake i to velikim tiskanim slovima.

Glava

Članak 26.

(1) Glava kao dio dijela propisa je uže područje unutar dijela, a dio mora imati najmanje dvije glave.

(2) Podjela dijela na glave nije nužna ako propis nije toliko opsežan da iziskuje takovu podjelu.

(3) GLAVA se piše velikim tiskanim slovima i označuje rimskim brojevima, a može imati naziv koji se piše ispod njezine oznake velikim tiskanim slovima.

Poglavlje

Članak 27.

(1) Svaki dio ili glava može biti podijeljen u pravilu na najmanje dva poglavlja koji obuhvaćaju manju zavisnu (funkcionalnu) ili smislenu cjelinu.

(2) Poglavlje se piše velikim tiskanim slovima i označava rimskim brojem iza riječi POGLAVLJE, a naziv poglavlja piše se velikim tiskanim slovima, mora biti kratak i odgovarati njegovu sadržaj.

(3) Poglavlje ne mora imati naziv, no ako ga ima tada ga sva poglavlja trebaju imati.

Odjeljak

Članak 28.

(1) Poglavlje može imati više, a najmanje dva odjeljka.

(2) Odredbama članaka odjeljka se uređuje najmanja samostalna cjelina propisa.

(3) ODJELJAK se piše velikim tiskanim slovima i označava arapskim brojevima ili slovima.

ODJELJAK B – OBLIK (FORMALNA) STRUKTURA PROPISA

Oblik (forma)

Članak 29.

(1) U ovisnosti od opsega, sadržaja i složenosti odnosa koji se uređuju, materija propisa se dijeli na cjeline o kojima su pravila utvrđena u skladu s ovim Pravilima.

(2) Bez obzira na cjeline na koje se dijeli materija propisa, svi propisi moraju sadržavati članke.

(3) Propis mora sadržavati najmanje dva članka.

(4) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka propis ne mora biti podijeljen na dijelove, glave, poglavlja i odjeljke, a ni članci ne moraju imati nazive, ako propis ima oko dvadeset članaka.

Članak

Članak 30.

(1) Članak sadrži jednu ili više određenja koja tvore jednu logičnu cjelinu.

(2) Članak uređuje sve dijelove (elemente) ili osobine (aspekte) jednog odnosa odnosno pitanja, kao što su pravila, iznimke i ovlaštenja.

(3) U skladu sa stavkom 2. ovoga članka, u oblikovanju se izbjegava uređivanje više različitih odnosa odnosno pitanja kao i prevelike članke.

(4) Članak se označuje riječju „Članak“ sa odgovarajućim arapskim brojem, redoslijedom, poslije kojega se stavlja točka.

(5) Članak može imati naziv, koji je kratak i upućuje na sadržaj članka.

(6) Naziv članka se stavlja iznad njegove brojčane oznake.

Dijelovi članka

Članka 31.

(1) Članak se dijeli na:

- a) stavke
- b) stavak na podstavke
- c) podstavak na točke a
- d) točke na podtočke.

(2) Članak mora imati samo jedan stavak, ali može imati i više stavaka.

(3) Najpreglednije i najpogodnije za razumijevanje odnosa koji se regulira člankom jest kada se članak sastoji od tri do četiri stavka.

(4) Kada članak ima samo jedan stavak on se brojčano ne označava, no ako ima više stavaka, tada se svaki stavak označava arapskim brojem s otvorenom zagradom ispred i zatvorenom zagradom iza broja.

(5) Odredba članka ili stavka uvijek završavaju točkom kao znakom interpunkcije.

(6) Odredba članka, stavka, podstavka, točke ili podtočke sastoje se od jedne rečenice.

(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka, samo kada uvjet razumljivosti to zahtijeva odredba može imati dvije ili više rečenica.

Stavak

Članak 32.

(1) Svaka rečenica u jednom članku je u pravilu novi stavak, koji počinje novim redom.

(2) Sadržaj odredaba stavaka u jednom članku mora biti međusobno logički povezan.

(3) Kada povezanost sadržaja dva ili više stavaka iziskuje ponavljanje teksta jednog stavka u drugom stavku, ponavljanje se izbjegava tako da se poziva na odgovarajući stavak, u kojem slučaju se naznačuje redni broj odgovarajućeg toga stavka bez zgrade.

Podstavak

Članak 33.

(1) Stavak u članku može se dijeliti na podstavke ili točke, i to najmanje dva podstavka ili najmanje dvije točke.

(2) Podstavak se označava crticom, a kada je potrebno propisati više uvjeta, razloga ili različitih situacija od kojih ovisi nastavak ili prestanak prava, obveza ili pravnog odnosa, radi konciznosti odredbe, poslije uvodne rečenice te uvjete, razloge ili situacije treba rasporediti u podstavke.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka ako se uvjeti i razlozi odnosno situacije propisuju kumulativno, na kraju pretposljednjeg podstavka stavlja se sastavni veznik "i", a ako se radi o inaćici odnosno alternativnom pobrojavanju na kraju pretposljednjeg podstavka stavlja se rastavni veznik "ili".

Točka

Članak 34.

(1) Točka može biti dio stavka ili dio podstavka, a mora ih biti najmanje dvije.

(2) Točka se označava arapskim brojem sa točkom iza njega ili malim slovom abecede bez točke ispred teksta odredbe, a iza slova stavlja se zatvorena zagrada.

(3) Na točke iz ovoga članka primjenjuje se pravilo iz članka 32. stavka 3. i članka 33. stavka 3. ovih Pravila.

Podtočka

Članka 35.

(1) Kada se jednom točkom uređuje više situacija, uvjeta ili razloga, a najmanje dva, ti dijelovi točke su podtočke.

(2) Podtočke se označavaju rednim brojevima ili malim slovima abecede, različito od oznake točke.

(3) Na podtočke iz ovoga članka primjenjuje se pravilo iz članka 32. stavka 3. i članka 33. stavka 3. ovih Pravila.

POGLAVLJE III. - JEZIK, STIL I NAČIN PISANJA PROPISA

ODJELJAK A - JEZIK I TERMINOLOGIJA U PROPISU

Opća načela

Članak 36.

(1) Na temelju Ustava Republike Hrvatske u Republici Hrvatskoj u službenoj je uporabi hrvatski jezik i latinično pismo, te je to jezik i pismo na kojem se pišu propisi, a iznimno i na jeziku i pismu nacionalnih manjina u slučaju kada je to zakonom propisano.

(2) Propis se piše jasnim stilom, jednostavnim riječima te precizno i razvidno izraženim namjerama donositelja propisa.

(3) Terminologija koja se koristi u propisima mora biti:

- a) jasna
- b) dosljedna
- c) precizna i
- d) potrebna.

Uporaba stranih izraza (tuđica)

Članak 37.

(1) Strane izraze (tuđice) valja izbjegavati ako je to neizbjježno strani izraz u propisu stavlja se u zagradama iza izraza istog značenja na hrvatskom jeziku.

(2) Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na izraze na latinskom jeziku.

(3) Riječi u izričaju žargona, neadekvatne i nepotrebne stručne izraze valja izbjegavati, a ako je njihova upotreba neizbjježna treba ih definirati u odredbi o značenju izraza u uvodnim odnosno osnovnim odredbama.

Jasni izričaj (terminologija)

Članak 38.

(1) U propisu se koristi jasni izričaj (terminologija) sa što manje odstupanja od uobičajenog značenja, u odnosu na pravni i stručni smisao.

(2) Korištenje izričaja (terminologije) koja ima dva ili više značenja se izbjegava, a ako to nije moguće značenje treba definirati u odredbi o značenju izraza u uvodnim odnosno osnovnim odredbama.

Dosljedni izričaj (terminologija)

Članak 39.

(1) U cijelom tekstu propisa uporaba jednog izričaja (terminologije) mora biti dosljedna vodeći računa i o propisima koji su na snazi u pravnom sustavu.

(2) Kada se izraz upotrijebi u propisu u jednom značenju, mora se u istom značenju koristiti u cijelom tekstu propisa.

Precizni izričaj (terminologija)

Članak 40.

(1) U propisu se koristi precizna dakle određen ili bar odrediv izričaj (terminologija), čije pravne posljedice su nedvojbeno jasne.

(2) Upotreba uobičajenih, ali nepreciznih odrednica, kao što su: odmah, bez odgađanja, pravovremeno, u pravilu i slično, nužno je u pisanju propisa što je moguće više izbjegavati.

Potrebni izričaj (terminologija)

Članak 41.

(1) Upotreba riječi (terminologije, izraza, pojmoveva i sl.) treba biti jedinstvena sa već utvrđenim pravnim značenjem, što znači i to da se istodobno ne koriste sinonimi.

(2) U propisu svaka riječ mora biti korištena s razlogom, u protivnom propis bez opravdanog razloga postaje dulji, a mogućnost pogreške se povećava.

ODJELJAK B - STIL I PRAVOPIS U PROPISU

Stil

Članak 42.

Stil pisanja propisa je uvjetovan nomotehničkim pravilima, pravopisom, gramatikom i semantikom jezika u službenoj uporabi.

Pravopis

Članak 43.

(1) Interpunktacija se mora koristiti u skladu sa pravopisnim pravilima kako u konačnici ne bi došlo do pogrešnog tumačenja odredbe.

(2) Prigodom podjele članka ili stavka na podstavke, točke ili podtočke na kraju teksta u podstavku, točki ili podtočki ne stavlja se zarez ili znak točka-zarez.

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka na kraju pretposljednjeg podstavka, točke ili podtočke ispred sastavnog (kumulativnog) veznika "i" ne stavlja se zarez ili točka-zarez, a isto je kada se koristi rastavni (alternativni) veznik "ili".

(4) Kada je nužno propisati da se određeno pravilo primjenjuje i kumulativno i alternativno, može se, iznimno, koristiti i kombinacija veznika i/ili.

(5) Brojevi u propisima pišu se slovima i to zaključno sa brojem deset, a od deset na više pišu se znamenkama.

(6) Iznimno od odredbe stavka 5. ovoga članka pravilo se ne primjenjuje na pisanje datuma, kod kojega se ne piše nula u brojevima do deset, iznosa novca, postotaka, mjernih jedinica i sl., kao ni u tablicama i tarifama.

(7) U odnosu na pisanje datuma valja naznačiti da se u propisima mjesec ne označava ni rimskim niti arapskim brojem, već se uvijek piše ime mjeseca u genitivu, a godina se piše sa četiri znamenke sa iznimkom kod pisanja godine izdavanja službenog glasila kad se pišu samo posljednje dvije znamenke.

(8) Za izražavanje uzroka koristi se prijedlog "zbog", a izražavanje namjere koristi se prijedlog "radi".

(9) Kod korištenja prijedloga "odnosno" nužno je voditi brigu o prethodnom navođenju subjekata ili radnji, jer je moguće njegovo značenje u kumulativnom i alternativnom smislu, bez obzira što se tiče svakog subjekta ili radnje.

Navođenje

Članak 44.

(1) Pozivanje u propisu na dijelove istoga propisa obavlja se navođenjem i to ako se poziva na odredbu članka istog propisa u obliku: "iz članka x. ovoga propisa", a ako se poziva na odredbu istoga članka u obliku: "iz stavka x. ovoga članka".

(2) Korištenje izraza kao što su: prethodni, naredni, sljedeći i sl., u svrhu navođenja nije prihvatljivo.

(3) Nije prihvatljivo upućivati na odredbu koja i sama upućuje na drugu odredbu.

(4) Nije prihvatljivo u tekstu propisa upućivati na kasniju odredbu istog propisa.

(5) U odredbi kojom se upućuje na drugi propis navodi se puni naziv toga propisa, naziv i broj službenog glasila u kojem je taj propis objavljen, a ako se upućuje na pojedine odredbe toga propisa, tada je nužno navesti i članke i njihove dijelove u kojima su te odredbe sadržane.

(6) Ako se upućuje na propis koji je u međuvremenu izmijenjen odnosno dopunjjen, ako je dano vjerodostojno tumačenje, ako je donesena odluka Ustavnoga suda ili ako je utvrđen i objavljen pročišćeni tekst toga propisa, tada je nužno i to navesti, dakako sa punim nazivom i brojem službenog glasila u kojem je to objavljeno.

(7) Iznimno od odredbe stavka 6. ovoga članka radi moguće nepreciznosti ili nedostatnog navođenja kod upućivanja na drugi propis može se koristiti navođenje uopćenog naziva za određenu vrstu propisa iz područja koje se uređuje tim propisom, izričajem kao što je: zakon kojim se uređuje kazneni postupak.

Kratice

Članak 45.

(1) U pravilu kratice se ne koriste kod pisanja teksta propisa, pa ni onda kada se koriste riječi kao što su: članak, stavak, podstavak, točka ili kratice u kojima bi se početna slova pojedinačne riječi popratile točkom.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka mogu se koristiti kratice čija je uporaba u propisima ustaljena i koje imaju uobičajeno, općepoznato značenje, kao što su: itd., sl., i dr.

ODJELJAK C – GRAMATIKA U PROPISU

Uporaba rodnih imenica

Članka 46.

(1) U propisu koriste se imenice u muškom rodu, a samo iznimno u ženskom rodu, a ako sama priroda sadržaja zahtjeva u srednjem rodu.

(2) U smislu stavka 1. ovoga članka od značaja je mogućnost primjene članka 14. ovih Pravila o određenju značenja rodnih pojmovi.

Uporaba jednine

Članak 47.

(1) Pravilna je u propisu uporaba jednine, osim kada to sadržaj zahtjeva, dakle kada je uporaba množine neizbjegna.

(2) Nije prihvatljivo alternativno određivanje, dakle u jednini i množini kao što je primjerice: kandidatu (ima).

Uporaba glagola

Članak 48.

Glagoli se u propisu koriste u pravilu u sadašnjem vremenu i u aktivnom obliku.

DIO TREĆI - IZMJENE I DOPUNE PROPISA

POGLAVLJE I. - IZMJENE I DOPUNE

Kada mijenjati i dopunjavati propis

Članak 49.

(1) Izmjene i dopune propisa vrše se samo propisom iste pravne snage i po istom postupku po kojemu je taj propis donesen.

(2) Izmjenama i dopunama pristupa se u slučaju kada propis:

- a) više nije konzistentan promjenama u pravnom sustavu
- b) više ne odgovara promjenama u politici u određenom području društvenoga života
- c) ne udovoljava stvarnim potrebama, ili
- d) treba mijenjati ili dopunjavati iz drugih opravdanih razloga.

(3) Ako se više od polovine članaka osnovnog propisa mijenja, odnosno dopunjava, potrebno je pristupiti donošenju novoga propisa.

(4) Ako se propis mijenja, odnosno dopunjava, više puta potrebno je pristupiti donošenju novoga propisa, nakon treće izmjene, odnosno dopune.

Kako mijenjati i dopunjavati propis

Članak 50.

(1) Izmjenama i dopunama određenog propisa ne može se mijenjati i dopunjavati drugi propis.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka jednim propisom moguće je staviti izvan snage drugi propis, u slučaju kada se propisom više pravne snage stavlja izvan snage propis niže pravne snage.

Naziv izmjena i dopuna propisa

Članak 51.

(1) U nazivu propisa o izmjenama i dopunama poziva se u cijelosti na naziv propisa koji se mijenja, odnosno dopunjuje.

(2) Naziv izmjena i dopuna u propisu mora odgovarati njegovom sadržaju, te ako se vrši:

- a) samo jedna izmjena ili samo jedna dopuna, propis se naziva "o izmjeni" ili "o dopuni"
- b) jedna izmjena i jedna dopuna, propis se naziva "o izmjeni i dopuni"
- c) jedna izmjena i više dopuna, propis se naziva "o izmjeni i dopunama"
- d) više izmjena i jedna dopuna, propis se naziva "o izmjenama i dopuni" i
- e) više izmjena i više dopuna, propis se naziva "o izmjenama i dopunama".

Pozivanje na osnovni propis

Članak 52.

(1) Kada se vrše izmjene i dopune propisa koji nije ranije izmijenjen odnosno dopunjeno, u članku 1. propisa kojim se vrše izmjene i dopune navodi se puni naziv propisa koji se mijenja, odnosno dopunjuje, naziv i broj službenog glasila u kojem je objavljen osnovni tekst i utvrditi oznaku i sadržaj prvog članka koji se mijenja ili dopunjuje, a ostali članci prate redoslijed članaka osnovnog teksta.

(2) U članku 1. propisa o izmjeni, odnosno dopuni propisa moguće je utvrditi i izmjenu naziva osnovnog propisa.

(3) Ako se vrše izmjene, odnosno dopune propisa koji je već ranije mijenjan, odnosno dopunjavan tada se pored sadržaja iz stavka 1. ovoga članka

navode i brojevi službenog glasila u kojima su objavljene te izmjene i dopune uključujući i:

- a) vjerodostojno tumačenje pojedinih odredaba
- b) odluku Ustavnog suda na temelju koje je jedna ili više odredaba toga propisa ukinuta, odnosno poništena
- c) pročišćeni tekst, ako je utvrđen i izdan i
- d) ispravak, ako je dan, jer pogreška u izostanku jednog slova ili suvišnom zarezu može u biti značiti izmjenu smisla odredbe.

(4) Kada se mijenja osnovni tekst propisa tada treba navoditi "Propisa" kao i u slučaju kada se vrši izmjena, odnosno dopuna već izmijenjenog, odnosno dopunjeno propisa.

(5) Kada se pojedina odredba izmjena, odnosno dopuna propisa odnosi na određenu odredbu tog propisa o izmjenama, odnosno dopunama tada pri pozivanju treba navoditi "ovoga propisa".

POGLAVLJE II. – OBLIK (FORMA)

Oblik (forma) izmjena i brisanja odredaba u propisu

Članak 53.

(1) Izmjenu propisa moguće je vršiti u obliku, odnosno formulacijom koja se odnosi na pojedini članak, neovisno o broju i oblicima njegovih dijelova.

(2) U skladu s odredbom stavka 1. ovoga članka moguće je:

- a) ako se mijenja cijeli članak, navođenje: "Članak x. mijenja se i glasi:"
- b) ako se mijenja stavak (ili više njih), navođenje: "U članku x. stavak y. mijenja se i glasi:" i
- c) ako se mijenja jedna ili više riječi unutar jednog članka, odnosno stavka, navođenje: "U članku x. stavku y. riječi: "a, b, c" zamjenjuju se riječima: "c, d, f".

(3) Ako se briše neka odredba (članak ili njegov dio) izmjenu je moguće pisati navođenjem:

- a) "članak x. briše se", ako se briše članak
- b) "u članku x. stavak y. briše se", ako se briše stavak i
- c) "u članku x. stavku y. riječi: "a, b i c brišu se", ako se brišu samo pojedine riječi, sklop riječi ili rečenica.

(4) Oblik (forma) navođenja mogućih izmjena i brisanja iz stavka 2. i 3. ovoga članka, odnosno njihova različita oblika primjenjuje se i na druge vrste odredbi odnosno njihove dijelove, kao što su podstavak, točka i podtočka.

Oblik (forma) dopuna dijela propisa

Članak 54.

(1) Propis je moguće dopuniti dodavanjem dijela propisa, primjerice, cijelim dijelom, glavom, poglavlјem ili odjeljkom.

(2) U slučaju iz stavka 1. ovoga članka dopunjeni dio označava se istim brojem kao i prethodni dio iste vrste kojemu se dodaje naredno slovo abecednim redom, tako da se navodi, primjerice: "Iza Poglavlja III. dodaje se Poglavlje III.a sa člancima 86.a do 86.k i naslovima iznad njih (ako ih ima):".

Oblik (forma) dopune člancima

Članak 55.

(1) Ako se dopuna propisa vrši dodavanjem članka ili više članaka to se utvrđuje u uvodnoj rečenici, poslije čega se navodi tekst toga, odnosno tih članaka i to na način da se iznad teksta piše riječ članak s odgovarajućim brojem i slovom te naslovom iznad njega, ako ga ima.

(2) U slučaju iz odredbe stavka 1. ovoga članka dodani članak, odnosno članci dobivaju isti redni broj poslije kojeg se dodaju i uz taj broj slovo abecednim redoslijedom, primjerice, ako se poslije članka 6. dodaju dva članka, piše se: "Poslije članka 6. dodaju se članci 6.a i 6.b s naslovima iznad njih (ako ih ima) koji glase:".

(3) U slučaju iz stavka 2. ovoga članka dodani članci pišu se tako da se ispred oznake prvog od tih članaka stavlja znak navoda, a poslije teksta drugog, odnosno posljednjeg, stavlja se znak zatvaranja navoda.

(4) Dodavanje slova istoj brojčanoj oznaci dodanom članku je nužno, jer se na taj način u propisu o izmjenama i dopunama zadržava postojeća numeracija člana osnovnog propisa.

Oblik (forma) dopune dijela članka

Članak 56.

(1) Ako se u članku poslije postojećeg posljednjeg stavka dodaje stavak ili više stavaka, piše se: "Poslije stavka x. dodaje se stavak y. koji glasi:", te se dodaje tekst toga stavka i to između znakova navoda.

(2) Ako se u slučaju iz stavka 1. ovoga članka dodaje stavak između postojećih stavaka piše se: "Poslije stavka x. dodaje se novi stavak y. koji glasi:", no tada se odredbama članka koji se dopunjuje dodaje stavak koji se piše: "Dosadašnji stavak y. postaje stavak z., dakle vrši se renumeracija potonjeg ili potonjih stavaka, a to pravilo se primjenjuje i u slučaju brisanja bilo kojeg stavka prije posljednjega.

(3) Ako se u slučaju iz odredbe stavka 2. ovoga članka vrši njihova izmjena, dopuna ili brisanje, piše se: "U dosadašnjem stavku y. koji postaje stavak z. u podstavku 3. poslije riječi: "a" dodaje se riječ: "b".

(4) Pravila utvrđena u ovome članku primjenjuju se na jednak način na dodavanje podstavaka, točaka i podtočaka.

POGLAVLJE III. - OPĆENITO

Jedinstvena pravila za izmjene, dopune i brisanje odredaba ili njihovih dijelova

Osnove

Članak 57.

(1) Prilikom dopune odredaba piše se da se namjeravana dopuna dodaje "poslije", a ne "iza" neke odredbe (članka, stavka, podstavka, točke ili podtočke).

(2) Kada se u odredbi vrši izmjena riječi, piše se da se određena riječ "zamjenjuje" drugom riječi, a pogrešno je pisati da se umjesto određene riječi "stavlja" druga riječ.

(3) Kada se u dvije ili više odredaba osnovnog propisa mijenjaju, dopunjuju ili brišu iste riječi takove izmjene mogu se obuhvatiti jednom odredbom ako se radi o istom poglavlju.

(4) Jednim člankom propisa o izmjenama i dopunama obuhvaća se jedan članak osnovnog propisa.

(5) Iznimno od odredbe stavka 4. ovoga članka moguće je brisati više članaka osnovnog propisa ako se nalaze u:

a) neprekidnom nizu od dva ili tri članka, što se piše: "Članci 1., 2. i 3. brišu se"

b) neprekidnom nizu više od tri članka, što se piše: "Članci 3. do 10. brišu se"

c) prekinutom nizu više od tri članka, što se piše: "Članci 3., 5., 6. i 9. brišu se"

d) kombinaciji neprekidnog niza i članaka koji nisu u nizu, piše se: "Članci 3. do 8. i članak 11. brišu se" i

e) kombinaciji brisanja članaka i njihovih dijelova u slučaju iz točke d), piše se: "Članak 2. stavak 2., članak 4. stavak 1. podstavak 3. i članak 6. stavak 3. podstavak 2. točka 5. brišu se".

(6) Na način utvrđen odredbom stavka 5. ovoga članka brišu se članci koji se nalaze u istom poglavlju, te se na taj način omogućuje da se mijenjaju ili dopunjaju članci koji se po redoslijedu nalaze između odredaba koje se brišu.

Prijelazne i završne odredbe propisa o izmjenama i dopunama propisa

Članak 58.

(1) Prijelazne i završne odredbe propisa o izmjenama i dopunama propisa ne objedinjuju se u posebno poglavlje ili odjeljak.

(2) Prijelaznim odredbama propisa o izmjenama i dopunama propisa može se propisati obveza usklađivanja nižih propisa koji su doneseni na temelju toga propisa, pri čemu se obvezno utvrđuje rok za usklađivanje i moguće posljedice ako se usklađivanje ne obavi.

(3) Kada se propisom o izmjenama i dopunama propisa utvrđuje obveza donošenja nižeg propisa, nužno je u prijelaznim odredbama ovlaštenoj osobi ili tijelu propisati rok za donošenje toga akta.

DIO ČETVRTI - AMANDMANI NA KONAČNI TEKST PRIJEDLOGA

Podnošenje amandmana

Članak 59.

(1) Amandman je akt kojim se podnosi prijedlog za izmjenu, dopunu ili brisanje određene odredbe propisa ili njezinoga dijela, u tekstu konačnog prijedloga propisa.

(2) Amandman mogu podnijeti samo ovlaštenici prava na podnošenje prijedloga propisa, a to su prema hrvatskom pravnom sustavu zastupnici u Hrvatskom saboru, grupa zastupnika ili klub zastupnika, radno tijelo Hrvatskoga sabora i Vlada Republike Hrvatske.

(3) Amandman može podnijeti podnositelj konačnog prijedloga propisa, i u tom slučaju ako je podnesen do okončanja rasprave o konačnom prijedlogu propisa, tada postaje sastavni dio toga konačnog prijedloga, na koji drugi ovlašteni podnositelji mogu podnijeti amandman.

(4) Amandman se podnosi u pisanom obliku s obrazloženjem, i to od utvrđivanja određenog propisa za raspravu u dnevni red do zaključenja rasprave o propisu na čije odredbe se podnosi.

(5) Odredba stavka 2. ovoga članka odnosi se odgovarajući način i na druge propise koje donose druga predstavnička tijela ovlaštenih subjekata.

(6) Iznimno, od odredbe stavka 3. ovoga članka, ako tako odluči predstavničko tijelo koje donosi propis, može se odrediti dulji rok za podnošenje amandmana, na prijedlog člana predstavničkog tijela ili kada to podnositelj prijedloga propisa zatraži.

Obuhvat amandmana

Članak 60.

(1) Jednim amandmanom mogu se obuhvatiti sve izmjene, dopune ili brisanje određene odredbe ili njezina dijela koje su sadržane u jednom članku, a može se podnijeti i na naziv propisa.

(2) Jednim podneskom može se podnijeti više amandmana na više članaka.

(3) Nije prihvatljivo podnositi amandman na amandman, osim u slučaju iz članka 59. stavka 3. ovih Pravila.

Oblik (forma) amandmana

Članak 61.

(1) Na oblik (formu) amandmana odnose se sve odredbe ovih Pravila koje su utvrđene za pisanje izmijene i dopune propisa.

(2) Ako se podnosi više amandmana označuju se rednim odnosno rimskim brojevima, a podnose se prema redoslijedu članaka na koje se odnose.

(3) U podnesku kojim se podnose amandmani u uvodnom dijelu nužno je navesti puni naziv i oznaku konačnog prijedloga propisa te pravnu osnovu koja ovlašćuje podnositelja na mogućnost podnošenja amandmana.

DIO PETI - ISPRAVAK PROPISA

Što se može ispraviti

Članak 62.

(1) Ispravkom se propisa ispravljaju greške odnosno razlike između potписаног (proglašenog) i objavljenog teksta propisa.

(2) Ispravkom se ne mogu otklanjati nedostaci uočeni u izvornom tekstu.

(3) Ispravak teksta propisa se može dati tek nakon njegova objavljivanja u službenom glasilu i to u istom službenom glasilu.

Tko i kako daje ispravak

Članak 63.

(1) Donositelj propisa daje ispravak i to u jednom od narednih brojeva službenog glasila nakon objavljivanja propisa.

(2) Donositelj svojom odlukom ili poslovnikom određuje osobu i službu koja će u njegovo ime dati ispravak.

(3) U ispravku se istodobno navodi pogrešan i ispravljen tekst propisa, mjesto i vrijeme davanja ispravka te ovlaštena osoba za davanje i objavu ispravka.

DIO ŠESTI - PROČIŠĆENI TEKST PROPISA

Pročišćeni tekst propisa

Članak 64.

(1) Pročišćeni tekst propisa predstavlja ukupnost važećih odredaba jednog propisa koji je više puta mijenjan i dopunjavan, odnosno mijenjan ili dopunjavan.

(2) Pročišćeni tekst propisa nije propis, on ne stupa na snagu i ne stavlja se izvan snage, a ne može se mijenjati i dopunjavati, odnosno mijenjati ili dopunjavati.

(3) Pročišćeni tekst propisa jest vjerodostojni izvor sadržaja propisa i predstavlja tehničko pomagalo u sagledavanju određene propisane materije na jednom mjestu.

(4) Pročišćeni tekst propisa se utvrđuje u pravilu nakon što su donesene veće i opširnije izmijene i dopune nekog propisa, odnosno nakon određenog broja izmijenja i dopuna propisa, koji ne bi trebao biti manji od tri.

(5) Nakon što je utvrđen i izdan pročišćeni tekst određenog propisa on se ne može mijenjati i dopunjavati, odnosno mijenjati ili dopunjavati već je nužno donijeti novi propis.

Sadržaj pročišćenog teksta propisa

Članak 65.

(1) Pročišćeni tekst propisa obvezno sadrži:

- a) uvodni dio
- b) naziv propisa s oznakom "pročišćeni tekst" koja se piše u zagradi ispod naziva
- c) tekst propisa i
- d) prijelazne i završne odredbe svih zakona koji su obuhvaćeni uz naznaku zakona kojemu pripadaju, broja "Narodnih novina" u kojima je

objavljen i datum njegova stupanja na snagu, i to sve u posebnoj (posljednjoj) glavi ili poglavlju.

(2) Uvodni dio pročišćenog propisa obvezno sadrži:

a) pravnu osnovu za utvrđivanje pročišćenog teksta toga propisa

b) naziv tijela koje utvrđuje pročišćeni tekst

c) naziv propisa sa nazivom i brojevima službenog glasila u kojima je objavljen osnovni tekst i sve njegove izmijene i dopune uz naznaku dana stupanja na snagu svakoga od njih, uključujući odluke ustavnog suda, vjerodostojno tumačenje i ispravke

d) broj sjednice ovlaštenog tijela s datumom utvrđivanja pročišćenog teksta i

e) klasu, urbroj i potpis ovlaštene osobe.

Način utvrđivanja pročišćenog teksta

Članak 66.

(1) Prigodom utvrđivanja pročišćenog teksta propisa obvezno se poštuje struktura i sadržaj te nazivi svih dijelova propisa.

(2) U pročišćenom tekstu propisa ne mogu se mijenjati izrazi, ispravljati pogreške koje nisu ispravljene ispravkom propisa i nije dozvoljeno dijeliti cjelinu, članke ili njihove dijelove.

(3) U skladu s odredbama stavka 1. i 2. ovoga članka odredbe propisa u pročišćenom tekstu treba sistematizirati po redoslijedu koji je njihovim donošenjem odredio donositelj.

(4) U skladu s odredbom stavka 3. ovoga članka u pročišćenom tekstu propisa nije dopušteno mijenjati brojčane oznake članaka.

Oblik (forma) utvrđivanja pročišćenog teksta propisa

Članak 67.

(1) U pročišćenom tekstu ispod svakoga članka koji je izmijenjen ili dopunjjen navodi se puni naziv i broj službenog glasila u kojima je izmijenja ili dopuna objavljena i datum njezina stupanja na snagu.

(2) Ako je jedan članak izmijenjen ili dopunjjen dva ili više puta podaci iz stavka 1. ovoga članka navode se kronološkim redoslijedom donošenja.

(3) U slučaju kada se izmjena propisa sastoji u tome da se pojedini članak briše u pročišćenom tekstu propisa se zadržava njegova brojčana oznaka i naznačuje da je brisan u skladu sa stavkom 1. ovoga članka.

(4) Ako se radi o brisanju dijelova članaka (stavka, podstavka, točke i podtočke) u pročišćenom tekstu navodi se njegova brojčana ili druga oznaka i naznačuje da je brisana ta odredba, a ako je propisano da naredna odredba dobiva njezino mjesto to se mora i naznačiti tako da se piše: "stavak x je brisan, a stavak y. postao je stavak x.".

(5) Odredba stavka 4. ovoga članka ne smije se primijeniti na pojedine članke jer bi se u potpunosti izmijenila struktura i sistematika propisa i u bitnom se otežala primjena propisa.

DIO SEDMI - VJERODOSTOJNO TUMAČENJE POJEDINIH ODREDABA PROPISA

Članak 68.

(1) Vjerodostojno tumačenje pojedinih odredaba propisa, kada je davanje vjerodostojnog tumačenja u pravnom sustavu Republike Hrvatske propisano, daje ili ne daje donositelj toga propisa.

(2) Vjerodostojno tumačenje ima jednaku pravnu snagu kao i propis za čiju se pojedinu odredbu ono daje.

(3) Vjerodostojno tumačenje ima pravnu snagu od dana stupanja na snagu propisa za čiju se odredbu ono daje.

(4) Vjerodostojno tumačenje mora biti nedvojbeno, sažeto i izričito te u pravilu sadržano u jednoj rečenici kojom se razrješuje dvojba ili različito tumačenje u primjeni

DIO OSMI - ZAVRŠNE ODREDBE**Članak 69.**

Objašnjenja i tumačenja ovih Pravila daje Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora.

Članak 70.

Ova Pravila stupaju na snagu osmoga dana od dana objave u „Narodnim novinama“.

OBRAZLOŽENJE ODREDABA

Uz članke 1. i 2.

Odredbama članaka 1. i 2. određuje se sadržaj ovih Pravila kao i njihova primjena u odnosu na subjekte i objekte. Također propisuje se da se ova Pravila daju u obliku koji je najprimjereniji za pisanje zakona, ali se na odgovarajući način primjenjuju na sve druge propise, te se pobliže određuje što se smatra propisom u smislu ovih Pravila.

Uz članak 3.

Odredbom se određuje struktura propisa.

Uz članke 4.- 8.

Odredbama se određuje i detaljnije opisuje sadržaj uvodnog dijela propisa koji sadrži preambulu, naziv i obuhvat sadržaja propisa. Nadalje, naznačuje se kako se u zakonodavstvu Republike Hrvatske ne koristi pregled sadržaja propisa koji se može naći u nekim pravnim sustavima europskih zemalja.

Uz članke 9. i 10.

Odredba članka 9. određuje gdje se u propisu navodi neka direktiva Europske unije kada se ona prenosi u hrvatsko zakonodavstvo radi usklađenja s cjelokupnim pravnim poretkom Europske unije. Nadalje, navode se prepostavke kada je u uvodnim odredbama propisa potrebno utvrditi međusoban odnos propisa prema drugim propisima u okviru jedinstvenog pravnog sustava.

Uz članke 11.-14.

Odredbama se propisuje što sve uvodne odredbe mogu sadržavati, od utvrđenja ciljeva, svrhe, principa i načela, do objašnjenja (definicija) pojmove i njihovog rodnog određenja.

Uz članke 16.-19.

Odredbama se određuje sadržaj glavnog dijela propisa kojim se uređuje najveći dio materije koja se raspoređuje u odgovarajuću cjelinu prema predmetu reguliranja odnosno prema naravi propisa i prirodi pitanja. Nadalje, propisuje se kako glavni dio propisa može sadržavati prava i obveze, ovlaštenja i nadležnosti te kaznene odnosno prekršajne odredbe.

Uz članke 20.-22.

Odredbama se detaljnije određuje sadržaj prijelaznog i završnog dijela propisa. Prijelaznim i završnim odredbama potrebno je urediti odnos između novoga

propisa i propisa koji se stavlja izvan snage, kao i stupanje na snagu novog propisa i njegova objava u službenom glasilu.

Uz članak 23.

Odredbom članka 23. propisuje se iznimka od ustavnog načela zabrane povratnog (retroaktivnog) djelovanja zakona tj. pojedinih odredaba zakona kada za to postoje osobito opravdani slučajevi.

Uz članke 24. - 27.

Odredbama se uređuje unutarnja podjela propisa koja ovisi od opsega, sadržaja i složenosti odnosa koji se uređuju. Propisuje se kako se određuje i označava unutarnja podjela propisa koja može imati dio, glavu, poglavlje i odjeljak.

Uz članke 29. - 34.

Odredbama se određuje formalna struktura propisa. S obzirom na cjeline na koje se dijeli svi propisi moraju sadržavati članke. Propisana je i točno određena struktura samoga članka koji se može dijeliti na stavke, stavci na podstavke, podstavci na točke a točke na podtočke.

Uz članke 35. – 41.

Odredbama se propisuje kako se propisi pišu na hrvatskom jeziku i latiničnom pismu a iznimno na jezicima i pismu nacionalnih manjina u slučajevima kada je to propisano zakonom. Također, određuje se terminologija koja se koristi u propisima kao i uporaba stranih izraza (tuđica).

Uz članke 42. – 45.

Odredbama se određuje stil pisanja propisa koji je uvjetovan nomotehničkim pravilima, pravopisom, gramatikom i semantikom jezika u službenoj uporabi. Nadalje, određen je način pozivanja u propisu na dijelove istog propisa te na odredbe drugog propisa.

Uz članke 46. – 47.

Odredbama se pobliže određuje uporaba rodnih imenica, jednine te glagola u propisima.

Uz članke 48. – 52.

Odredbama se određuju prepostavke kada je potrebno propis mijenjati i dopunjavati. Također, određuje se način izmjena i dopuna propisa te pozivanje na osnovni propis kada se vrše izmjene i dopune tog propisa.

Uz članke 53. – 56.

Odredbama se određuje forma izmjene i brisanja pojedinih odredaba u propisu, forma dopune dijela propisa, forma dopune člancima te forma dopune dijela članaka.

Uz članke 57. i 58.

U odredbi članka 57. određuju se jedinstvena pravila za izmjene, dopune i brisanje odredaba ili njihovih dijelova. Odredbom članka 58. Određuje se sadržaj prijelaznih i završnih odredaba propisa o izmjenama i dopunama propisa.

Uz članke 59. – 61.

Odredbama se propisuje postupak podnošenja amandmana te njihov obuhvat i forma.

Uz članke 62. i 63.

Odredbama se utvrđuje na koji način se vrši ispravak propisa te tko i kako daje ispravak propisa.

Uz članke 64. – 67.

Odredbama se detaljnije određuje sama izrada pročišćenog teksta propisa. Nadalje, određuje se kada se utvrđuje i izdaje pročišćeni tekst propisa, njegov sadržaj i forma te nadležnost za utvrđivanje i izdavanje pročišćenog teksta propisa.

Uz članak 68.

Odredbom članka 68. utvrđuje se kada se i na koji način daje vjerodostojno tumačenje te kakvu pravnu snagu ono ima u odnosu na propis za čiju odredbu se ono daje.

Uz članak 69.

Odredbom se propisuje tko daje objašnjenje tumačenja ovih Pravila.

Uz članak 70.

Određuje se objava i stupanje na snagu ovih Pravila.

HRVATSKI SABOR

Odbor za zakonodavstvo

Klasa: 011-01/14-01/04

Urbroj: 6521-2-15-03

Zagreb, 25. veljače 2015.

IZVJEŠĆE

**O PROVEDENOM SAVJETOVANJU SA ZAINTERESIRANOM JAVNOŠĆU I JAVNOJ RASPRAVI O
NACRTU PRIJEDLOGA JEDINSTVENIH METODOLOŠKO-NOMOTEHNIČKIH PRAVILA ZA IZRADU AKATA KOJE DONOSI**

HRVATSKI SABOR

Na temelju članka 11. stavka 2. Zakona o pravu na pristup informacijama („Narodne novine“, broj 25/2013.), a u vezi s člankom 166. stavkom 2. Poslovnika Hrvatskoga sabora („Narodne novine“, broj 81/2013.), Odbor za zakonodavstvo Hrvatskoga sabora na 100. sjednici održanoj 19. prosinca 2015. donio je Odluku o otvaranju javne rasprave o Nacrtu prijedloga jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor.

Temeljem navedene odluke Odbora internetsko savjetovanje sa zainteresiranom javnošću započelo je 20. prosinca 2015. objavom Nacrta prijedloga jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor na internetskim stranicama Hrvatskoga sabora i trajalo je do 1. veljače 2015.

Sukladno obvezi iz članka 11. stavka 3. Zakona o pravu na pristup informacijama, Odbor za zakonodavstvo na 108. sjednici održanoj 25. veljače 2015. prihvatio je Izvješće o provedenom savjetovanju sa zainteresiranom javnošću i javnoj raspravi o Nacrtu prijedloga jedinstvenih metodološko-nomotehničkih pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor

Red. broj	Ime/naziv dionika (pojedinac, organizacija, institucija)	Tekst primjedbe/prijedloga	Razlog prihvatanja/neprihvatanja pojedine primjedbe/prijedloga
1.	Radoslav Lakoš	<p><u>Primjedbe na konkretnе dijelove i članke:</u></p> <p>I. primjedba</p> <p>1. U točki I. Nacrta piše: <i>„Ustavna osnova za donošenje ovih Pravila sadržana je u članku 2. stavku 4. podstavku 1. Ustava Republike Hrvatske („Narodne novine“, br. 85/10. - pročišćeni tekst i ...)“</i>, a u članku 64. Nacrta piše: <i>„Članak 64.</i> <i>(...)</i> <i>(2) Pročišćeni tekst propisa nije propis, ...</i> <i>(3) Pročišćeni tekst propisa jest vjerodostojni izvor sadržaja propisa i predstavlja tehničko pomagalo ...</i> <i>(...).“</i></p> <p>2. U točki II. Izvješća broj: U-X-80/2005 Ustavnog suda Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 64 od 7. lipnja 2006.) između ostalog je utvrđeno: <i>„1. ... Sud je utvrdio da nije nadležan ocjenjivati suglasnost pročišćenog teksta zakona s Ustavom, jer pročišćeni tekst zakona po svojoj pravnoj naravi nije zakon u smislu članka 128. točke 1. Ustava.“</i></p> <p>3. U točki 4.1. Izvješća broj: U-X-1435/2011 Ustavni sud Republike Hrvatske („Narodne novine“ broj 37 od 30. ožujka 201.) između ostalog je</p>	Prihvata se.

	<p>utvrdio:</p> <p>„4.1. (...)</p> <p><i>Ustavni sud primjećuje da PT Ustava/2010 nije izrađen u skladu s pravilima za izradu pročišćenih tekstova normativnih akata utvrđenim u Izvješću broj: U-X-80/2005.“</i></p> <p>4. Sukladno navedenom mišljenja sam da u točki I. Nacrta je trebalo pisati: Ustav Republike Hrvatske („Narodne novine“, broj 56/90., 135/97., 28/01., 76/10. i 5/14. – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske), a ne Ustav Republike Hrvatske ("Narodne novine", br. 85/10. - pročišćeni tekst i ...).</p> <p>II. primjedba - uporaba stranih izraza (tuđica)</p> <p>1. Članak 37. Nacrta glasi:</p> <p>»Članak 37.</p> <p>(1) <i>Strane izraze (tuđice) valja izbjegavati, a ako je to neizbjježno strani izraz u propisu stavlja se u zagradama iza izraza istog značenja na hrvatskom jeziku.</i></p> <p>(2) <i>Odredba stavka 1. ovoga članka odnosi se i na izraze na latinskom jeziku.</i></p> <p>(3) <i>Rijeći u izričaju žargona, neadekvatne i nepotrebne stručne izraze valja izbjegavati, a ako je njihova upotreba neizbjježna treba ih definirati u odredbi o značenju izraza u uvodnim odnosno osnovnim odredbama.</i>“</p> <p>2. U tekstu Nacrta uočio sam trideset osam</p>	Prihvaća se.
--	--	--------------

	<p>(38) stranih izraza (tuđica), a većina njih se ponavlja više puta.</p> <p>Većina stranih izraza (tuđica) nije stavljena u zagradu iza izraza istog značenja na hrvatskom jeziku. To je učinjeno u (samo) šest (6) slučajeva:</p> <ul style="list-style-type: none"> - u članku 13. - objašnjenje (definicije) ... - u članku 23. - povratno (retroaktivno) djelovanje ... - u članku 37. - strani izrazi (tuđice) - u članku 41. - uporaba terminologije (riječi, izraza, pojmova i sl.) - u članku 43. - sastavni (kumulativni) veznik ..., i - rastavni (alternativni) veznik. <p>Jasno mi je da u Nacrtu u pojedinim slučajevima nije bilo moguće primjeniti odredbu stavka 1. članka 37. (npr. gramatika, literatura, strategija i sl.), ali zato neke strane izraze (tuđice) bi trebalo zamjeniti hrvatskim rječima (npr. neadekvatan – neodgovarajući, preamble – izvorišne osnove (v. Ustav RH), sinonim – istoznačnica i sl.). Preostale strane izraze bi trebalo staviti u zgrade iza izraza istog značenja na hrvatskom jeziku (npr. konzistentan, renumeracija, supsidijaran i sl.).</p> <p>Nadalje, u članku 67. stavku 2. Nacrta uočio sam izraz „... kronološkim redoslijedom donošenja.“. Čini mi se da se tu radi o ponavljanju istoznačnih riječi (pleonazam)!?</p> <p>3. Iz navedenog je razvidno da u Nacrtu nije pravilno primjenjena odredba članka 37.</p>
--	--

		Stoga predlažem da se navedena primjedba uvaži.	
2.	Sektor za europsko pravo Ministarstva vanjskih i europskih poslova	<p><u>Primjedbe na konkretnе dijelove i članke:</u></p> <p>Vezano uz članak 9. Nacrta prijedloga skrećemo pažnju na Odluku Vlade Republike Hrvatske o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva (NN 93/11) koja između ostalog utvrđuje da stručni nositelji izrade propisa navode u zasebnom članku u prvoj glavi prijedloga propisa nazive pravnih akata Europske unije s kojima se taj prijedlog propisa usklađuje.</p> <p>U Uputama za popunjavanje instrumenata za usklađivanje zakonodavstva i za navođenje naziva pravnih akata Europske unije u prijedlozima propisa koje su sastavni dio navedene Odluke propisan je ujednačeni izričaj prilikom navođenja pravnih akata Europske unije. Nadalje, nazivi pravnih akata Europske unije navode se u prijedlogu propisa u prijevodu na hrvatskom jeziku i sadrže sljedeće elemente: vrstu akta, brojčanu oznaku akta, oznaku institucije/institucija Europske unije koja je donijela akt, u zagradi oznaku vrste i broj Službenog glasila Europske unije (Službeni list-SL) u kojem je akt objavljen te datum objave.</p> <p>Ističemo da obveza navođenja naziva propisa Europske unije u pravilu postoji u direktivama Europske unije, u kojima se u konačnim odredbama propisuje obveza za države članice da prilikom službene objave propisa kojim se provodi obveza iz pojedine direktive, osiguraju upućivanje na tu</p>	

	<p>odgovarajuću direktivu Europske unije. Način na koji će država članica osigurati upućivanje na odgovarajuću direktivu ostavljen je na izbor državama članicama. U svakom slučaju, upućivanje mora biti vidljivo prilikom službene objave takvog propisa.</p> <p>Međutim predmetnom odlukom obveza navođenja naziva propisa Europske unije utvrđena je i za uredbe, odluke i okvirne odluke.</p> <p>Uredba ima opću primjenu. Obvezujuća je u cijelosti i neposredno se primjenjuje u svim državama članicama. Države članice ne smiju prenositi normativni sadržaj uredbi u nacionalno zakonodavstvo, ali postoje slučajevi kada se u tekstu uredbi Unije zahtijeva od država članica poduzimanje odgovarajućih mjera kako bi se omogućila učinkovita provedba uredbi Unije u svakoj državi članici. To najčešće uključuje slučajeve kada je u nacionalnim pravnim aktima potrebno urediti pojedina pitanja, kao što su: odrediti nadležno tijelo odgovorno za provedbu odredbi uredbe Unije, i/ili propisati upravne i inspekcijske postupke nadzora kao i prema potrebi uskladiti druge postupke s odredbama Uredbe, te propisati sankcije za postupanje suprotno odredbama Uredbe.</p> <p>Odluke se upućuju državi članici, pravnoj ili fizičkoj osobi i obvezuju u cijelosti one kojima su upućene. Glede odluka koje se upućuju državama članicama, ovisno o njezinom sadržaju država prema potrebi treba donijeti odgovarajući pravni akt s ciljem uspostave uvjeta u nacionalnom pravnom</p>
--	--

	<p>poretku za provedbu odluke. Kada se odluka upućuje pravnoj ili fizičkoj osobi, država članica je obvezna osigurati da osoba kojoj je upućena izvrši odluku, ili stvoriti uvjete kako bi se ostvarila prava dodijeljena odlukom.</p> <p>Slijedom navedenog predlažemo da se članak 9. Nacrta prijedloga dopuni na način da se obveza navođenja naziva propisa Europske unije u uvodnom dijelu propisa proširi te osim za direktive utvrdi i za uredbe, odluke i okvirne odluke a kako bi hrvatski građani bili transparentno i u potpunosti informirani o prenošenju i provedbi pravne stečevine Europske unije a posebno uzimajući u obzir da je Republika Hrvatska nova država članica Europske unije.</p> <p>Nadalje, predlažemo da se detaljnije propiše način i metodologija navođenja pravnih akata Europske unije u članku 2. Propisa kako bi se osiguralo jednakoobrazno postupanje odnosno da se da ovlast Vladi Republike Hrvatske da podzakonskim propisom detaljnije propiše način i metodologija navođenja pravnih akata Europske unije.</p> <p>Zatim predlažemo da se briše obveza navođenja dijelova direktive koji se prenose u propis s obzirom da je praktična primjena navedene odredbe pokazala da bi takav način navođenja vrlo teško provediv posebno u slučajevima kada je jedna direktiva prenesena u velikom broju propisa a koji se donose u različito vrijeme i u nadležnosti su različitim tijela državne uprave.</p>	<p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se. Pravilima se ne može ovlastiti određeno tijelo na donošenje podzakonskih propisa, a i Vlada Republike Hrvatske donijela je Odluku o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije („Narodne novine“, br. 93/11) u kojoj propisuje način i metodologiju navođenja pravnih akata Europske unije.</p> <p>Ne prihvaća se, jer ima slučajeva kada se dijelovi europskih akata izravno prenose u hrvatsko zakonodavstvo.</p>
--	---	--

3.	Hrvatska agencija za nadzor finansijskih usluga (Hanfa)	<p><u>Načelne primjedbe:</u></p> <p>Uvažavajući obvezu koja proizlazi iz Poslovnika Hrvatskog sabora kao i samu potrebu da se donesu jedinstvena metodološko-nomotehnička pravila za izradu akata koje donosi Hrvatski sabor, smatramo da nije prikladno da predmetna pravila imaju obvezno – normativni karakter.</p> <p>Naime, nije poželjno dovesti se u situaciju da se ovakvim aktom onemogući donošenje propisa (zakona ili podzakonskog akta), iako, možda, isti propis nije u skladu s Pravilima koja u odgovarajućoj odredbi ne uvažavaju logiku ili narav propisa koji je potrebno donijeti. Dinamika i način donošenja propisa na razini EU često nameće izradu propisa na način koji je nepredvidiv i koji ne mora biti u skladu s odredbama Pravila. Hanfa kontinuirano i intenzivno sudjeluje u procesu prenošenja pravne stečevine EU u propise RH u području finansijskih usluga. Na temelju dosadašnjeg iskustva zaključujemo da metodološko-nomotehnička pravila trebaju biti dovoljno fleksibilna kako bi omogućila primjenu prikladnih rješenja za prenošenje pojedinih propisa EU-a.</p> <p>Zato vjerujemo da je za primjenu ovih Pravila nužno u čl. 1. unijeti odredbu koja će općenito uređivati karakter Pravila kao jedinstvene metodološko – nomotehničke upute koja služi kao pomoćno sredstvo osobama koje rade na izradi</p>	Ne prihvaca se, jer veći dio primjedbe odnosi se na sadržaj Poslovnika Hrvatskog sabora a preostali dio su pitanja pravne struke, a pravila nisu pomoćno sredstvo ili preporuka za osobe koje rade na izradi propisa.

	<p>propisa, a nema obvezno-normativni karakter u smislu propisa.</p> <p>Također smatramo da bi većina materije koju predmetna pravila obrađuju bilo prikladnije obraditi u formatu priručnika u kojemu bi se također mogli navoditi primjeri ispravnog i pogrešnog pristupa u primjeni pojedinih metodološko-nomotehničkih pravila, kao i jezična, pravopisna i gramatička pravila te učestale pogreške. Takav priručnik bio bi prikladan alat za veliki broj korisnika koji sudjeluju u izradi zakonskih i podzakonskih akata.</p>	
	<p><u>Primjedbe na konkretnе dijelove i članke:</u></p> <p>U članku 5. stavku 5. predlažemo jasno odrediti koje se odredbe istog članka odnose, a koje ne na ustav, ustavni zakon i zakone.</p> <p>U odredbi čl. 7. riječi: „Pregled (sadržaj, kazalo)“ i njen naslov: „Pregled sadržaja propisa“ nisu dosljedne odredbi čl. 4. stavka 1. podstavka c), a koja odredba rabi naziv: „obuhvat sadržaja“.</p> <p>U članku 9. predlažemo detaljnije propisati pravila kad se prenose EU propisi (za Uredbe, iako iste imaju izravnu primjenu, nužno je propisati tko je nadležan za provođenje iste odnosno prekršaje – nekad u zasebnom zakonu – zakon o provođenju uredbe, a ponekad u nekom krovnom zakonu) – navedene bi odredbe trebalo proširiti i uskladiti s uputama za navođenje naziva pravnih akata EU</p>	<p>Ne prihvaća se, jer je to pitanje ustavne i pravne nomotehnike.</p> <p>Ne prihvaća se, jer pregled (sadržaj, kazalo) nije obvezni dio propisa, neuobičajen je i u drugim zemljama i ne primjenjuje se u zakonodavstvu Republike Hrvatske.</p> <p>Djelomično se prihvaća i usklađuje s uputama za navođenje naziva pravnih akata Europske unije kako su propisane Odlukom o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva Republike Hrvatske s pravnom stečevinom Europske unije („Narodne novine“, br. 93/11).</p>

	<p>kako su one propisane Odlukom o instrumentima za usklađivanje zakonodavstva RH s pravnom stečevinom EU (NN 93/11) radi ujednačenog postupanja u svim slučajevima prijenosa EU propisa.</p> <p>U članku 10. stavak 2. iznimka bi se trebala odnositi i na a), b) i c) – jer se npr. može dogoditi da se neki drugi propis primjenjuje na odgovarajući način samo u odnosu na određeni dio propisa, a ne na cijeli propis. Isto vrijedi i za supsidijsku primjenu drugog propisa.</p> <p>U vezi s odredbom čl. 11. st. 4. nejasno je zašto se skraćivanje naziva ili pojmovnog sklopa utvrđeno u jednom propisu ne može koristiti u drugom, višem ili nižem propisu. Ako se u zakonu, primjerice, određuje neki pojam, a pravilnik se donosi radi provedbe zakonske odredbe, skraćeni pojam ili pojmovni sklop (u pravilniku kao „nižem“ propisu) mogao bi se koristiti na dva načina. Jedan način je da se koristi skraćeni naziv ili pojmovni sklop bez da se u pravilniku navodi da je riječ o pojmu u smislu odgovarajućeg zakona. Drugi način je da se koristi skraćeni naziv i da se u pravilniku uvodno navede da je riječ o pojmu koji je definiran odgovarajućim zakonom. I u jednom i u drugom slučaju koristi se skraćeni naziv. Npr, u Zakonu o radu navodi se u čl. 5. st. 1. „Ministar nadležan za rad (u dalnjem tekstu: ministar)...“. Nema zapreke da se u pravilniku koji se donosi na temelju zakona u ponovno ne navede: „Ministar nadležan za rad (u</p>	<p>Ne prihvata se. Pitanje je riješeno u tekstu preostalih članaka ovih Pravila.</p> <p>Ne prihvata se, jer je skraćivanje pojedinih pojmovnih sklopova relevantno samo za taj propis i u smislu tog propisa.</p>
--	--	---

	<p>dalnjem tekstu: ministar)“</p> <p>U članku 12. stavku 2. Pravila se pozivaju na članak 9. stavak 5. Pravila iako u članku 9. ne postoji stavak 5. pa navedeno predlažemo ispraviti.</p> <p>Predlažemo da se u članku 13. stavku 3. Pravila odredi da se svaki pojam označava posebnom točkom u skladu sa člankom 34. stavkom 2. ovih Pravila, radi određivanja jednakih pravila za sve točke u propisima.</p> <p>U članku 15. stavak 1. pojam „odnosi“ kao predmet uređivanja glavnog dijela nekog propisa je preuzak jer taj dio propisa ne regulira samo „odnose“ što i proizlazi iz stavka 2. i 3. istog članka.</p> <p>Stavak 4. članka 22. je nejasan.</p> <p>Predlažemo da se u članku 24. Pravila odredi da unutarnja podjela propisa može sadržavati i manje cjeline, npr. pododjeljke, s obzirom da je navedeno potrebno kod složenijih propisa.</p> <p>U članku 31. stavku 2. odredba je nejasno formulirana pa je zbunjujuće da li “mora” i jedno i drugo (samo jedan ili više stavaka) ili je to “može” tj. kao opcionalno.</p> <p>U vezi s odredbom čl. 31. st. 3. držimo da nije primjereno paušalno odrediti da je neki odnos najpreglednije urediti s točno određenim brojem</p>	<p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se, jer je razvidno riješeno u predloženoj odredbi.</p> <p>Ne prihvaća se. Pojam „odnos“ je dovoljno obuhvatan i odnosi se na materijalnopravne, organizacijske, postupovne, kaznene te prijelazne i završne odredbe.</p> <p>Ne prihvaća, se jer je odredba razvidna.</p> <p>Prihvaća se.</p> <p>Prihvaća se.</p> <p>Ne prihvaća se, jer se odredbom ništa paušalno ne određuje već govori kada je članak najpregledniji, odnosno</p>
--	---	--

	<p>stavaka (3 ili 4), jer to će uvijek ovisiti o vrsti i prirodi odnosa.</p> <p>Prema članku 33. stavku 2. Pravila odredbu koja je označena crticom nazivamo podstavkom. Međutim, s obzirom da je odredbe označene crticom uobičajeno nazivati alinejama, predlažemo da se u odredbama Pravila „alineja“ odredi kao jedan od dijelova članka i to na način da se i stavak i točka mogu dijeliti na najmanje dvije alineje.</p> <p>Uz članak 37. stavak 1. napominjemo da se strani izrazi pojavljuju se i koriste u stručnom jeziku pojedinih područja. Činjenica je da je uporaba stranih izraza ponekad neophodna jer ne postoje odgovarajući pojmovi na hrvatskom jeziku kojim bi se dovoljno precizno moglo izraziti isto. Slažemo se da uporaba hrvatskih izraza u načelu uvijek imaju prednost u odnosu na korištenje stranih riječi, ali smatramo da postoje područja u kojima su tuđice češće i lakše prihvatljive i samim adresatima - u praksi uskom krugu stručnjaka. U tom smislu, predlažemo da stavak glasi: „U načelu, strane izraze (tuđice) valja izbjegavati, osim ako se ne radi o izrazima koji su u hrvatskom jeziku uvriježeni, a hrvatski izraz ne postoji ili ne označava precizno taj pojam. Ako je to neizbjježno, strani izraz u propisu stavlja se u zagradama iza izraza istog značenja na hrvatskom jeziku.“</p> <p>Članak 39. stavak 1. navodi potrebu korištenja dosljedne terminologije u pravnom sustavu, ali u praksi je često prisutna situacija da propisi u</p>	<p>najrazumljiviji.</p> <p>Ne prihvaca se, jer predložena odredba je nedvojbena.</p> <p>Ne prihvaca se. Odredba je jasna.</p> <p>Prihvaca se.</p>
--	---	---

	<p>pravnom sustavu različito koriste terminologiju pa se postavlja pitanje koja bi to sada bila "dosljedna" terminologija u odnosu na propise. Predlažemo u ovoj odredbi pojasniti način kako se ta dosljednost ostvaruje s obzirom na sadašnje stanje i različitosti korištenja termina u pravnom sustavu. Osim toga, treba voditi računa da jedan termin u nekom propisu može imati drugačije značenje u odnosu na isti termin u drugom propisu ovisno o kojem se području radi koje taj propis uređuje pa taj zahtjev za dosljednošću može biti s toga aspekta upitan.</p> <p>U vezi s odredbom čl. 40. st. 2. , nejasno je kako to drugim riječima precizno odrediti rok koji ima značenje: „odmah“ ili „bez odgode“.</p> <p>Članak 44. stavak 1. Trebalo bi definirati i što ako se poziva na stavak nekog drugog članka, trebalo bi definirati redoslijed – iz članka xx stavka xy ili iz stavka xy članka. Istaknuti da je pogrešno pozivanje u obliku npr. "iz članka x, stavak y, točka z". Isto tako, ako se u tekstu propisa u nekoj odredbi poziva na više članaka/stavaka, potrebno je definirati nabranje tih članaka/stavaka redoslijedom,</p> <p>Članak 44. stavak 4. - u kompleksnim zakonima ovo pravilo nije moguće provesti, pa predlažemo brisanje navedenog stavka.</p> <p>Članak 44. stavak 5. postavlja se pitanje što ako se taj drugi propis naknadno izmijeni/dopuni nakon donošenja propisa u kojem se poziva na taj drugi</p>	<p>Ne prihvata se. Odredba je nedvojbena.</p> <p>Ne prihvata se, jer je predloženo rješenje razvidno.</p> <p>Ne prihvata se. Odredba je jasna.</p> <p>Ne prihvata se, jer je u istom članku propisana i iznimka prema kojoj se može kod upućivanja na drugi propis</p>
--	--	--

	<p>propis pa ti članci i dijelovi nisu više isti, a niti br. NN ne odgovara jer ima kasnijih izmjena/dopuna, te se otvara pitanje da li bi to značilo da se kod primjene toga propisa ne bi mogli pozivati na te kasnije izmjene/dopune jer nisu navedene u tom propisu?</p> <p>U članku 50. stavku 1. predlažemo ovu materiju preciznije odrediti, jer se u praksi nalazi puno primjera da je jednim zakonom stavljen način odredba drugog zakona izvan snage, pa to otvara mogućnosti pogrešaka u primjeni.⁵ U trenutku primjene jednog zakona ne može se znati da li je nekim drugim zakonom i kojim neka odredba (i koja) toga zakona možda stavljen van snage. Sintagma "područje društvenog života" je preširok pojam, a ona često mogu biti srodnina i teško ih je razgraničiti.</p> <p>Odredbe čl. 52. st. 1., 4. i 5. su nejasne.</p> <p>U članku 57. stavku 3. Pravila predlažemo na kraju rečenice dodati „osim u slučaju kada se iste riječi koje se mijenjaju, dopunjaju ili brišu navode često u svim ili većini poglavljia propisa“, s obzirom da može pojaviti potreba za izmjenom jedne riječi koja se ponavlja često u cijelom propisu zbog bitne promjene terminologije.</p> <p>Rečenica iz stavka (1) članka 68. je nejasna.</p>	<p>navoditi i uopćeni naziv područja koji uređuje taj propis.</p> <p>Ne prihvata se, jer je predloženom odredbom razvidno riješeno predmetno pitranje.</p> <p>Ne prihvata se, jer je na razvidan način uređeno pitanje pozivanja na propise.</p> <p>Ne prihvata se. Odredbom je nedvojbeno riješeno navedeno pitanje.</p> <p>Ne prihvata se. Odredbama je sažeto i razvidno riješeno pitanje instituta vjerodostojnog tumačenja.</p>
--	---	--